

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowały został projekt ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw. Najważniejsze zmiany, które zostały przedstawione w przywołanym projekcie są następujące.

Projekt zakłada, że na prośbę osoby uprawnionej ze szczególnymi potrzebami pomoc prawna udzielana będzie na piśmie. Udzielanie porady w formie ustnej było dla wielu osób niewystarczające i utrudniające faktyczne skorzystanie z przekazanych informacji. Wprowadzenie formy pisemnej pozwoli na utrwalanie przekazywanych informacji i ułatwi ich wykorzystanie.

Projekt precyzuje, że w sytuacji stwierdzenia przez doradcę obywatelskiego, że przedstawiony przez osobę uprawnioną problem nie może być rozwiązany w całości albo w części poprzez świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, gdyż wykracza poza materię tej formy pomocy, doradca ten informuje osobę uprawnioną o możliwościach uzyskania innej pomocy w jednostkach nieodpłatnego poradnictwa, wskazanych na liście sporządzanej przez starostę. Ponadto, przed świadczeniem nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego doradca może zażądać od osoby uprawnionej okazania dokumentu stwierdzającego tożsamość.

W projekcie przewidziano zniesienie obowiązku składania pisemnych oświadczeń o niemożności poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej przez osoby uprawnione oraz zaproponowano rezygnację z oświadczeń przedsiębiorców o niezatrudnianiu pracowników w ciągu ostatniego roku. Jak wskazano w uzasadnieniu, funkcjonujące dotychczas rozwiązanie nie stanowi efektywnego narzędzia weryfikującego, czy o pomoc rzeczywiście ubiega się osoba, której nie stać na uzyskanie komercyjnej pomocy prawnej. Z kolei konieczność składania takiego oświadczenia stanowi często trudną do przezwyciężenia barierę psychiczną dla osób, których sytuacja finansowa nie pozwala na korzystanie z odpłatnej pomocy prawnej, a mimo to odczuwają dyskomfort przy składaniu przedmiotowych oświadczeń. Odformalizowanie procedury ubiegania się o nieodpłatną pomoc, zdaniem projektodawcy, powinno jednocześnie przełożyć się na większą liczbę udzielanych porad.

Projekt wprowadza także dodatkowy element do umowy zawieranej z adwokatami lub radcami prawnymi o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej. Umowy, będą zawierały zasady naliczania kar umownych z tytułu nienależytej realizacji obowiązków określonych w ustawie, w szczególności za nielogowanie się na dyżurze w systemie teleinformatycznym oraz nieterminowe dokumentowanie w nim kart pomocy lub oznaczenie ich gotowości. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu wprowadzenie dyscypliny w zakresie korzystania przez wykonawców z centralnego systemu teleinformatycznego do obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

W projekcie tym wprowadzono obowiązek, aby osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w trakcie dyżuru logowała się w systemie teleinformatycznym, potwierdzała obecność osoby uprawnionej na wizycie oraz dokumentowała kartę pomocy z wyjątkiem części obejmującej opinię osoby uprawnionej o udzielonej pomocy.

Zmiany dotkną także systemu teleinformatycznego do obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej. W tym zakresie wprowadzone będą: obowiązek zabezpieczenia loginów oraz haseł, przekazanych do wyłącznego użytku, przed ujawnieniem innym osobom, obowiązek logowania się na dyżurach, obowiązek dokumentowania karty pomocy do końca następnego dnia oraz obowiązek oznaczenia gotowości karty pomocy w systemie teleinformatycznym do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 17, maj 2023 13:10

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 610

W projekcie doprecyzowano, że nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie udzielane są na dyżurze w punkcie, nawet wówczas gdy porada przeprowadzana jest zdalnie.

W ustawie przewidziano uprawnienie, zgodnie z którym beneficjent może dokonać wyboru w zakresie korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w punkcie osobiście lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Ponadto, z ważnych przyczyn starosta może wskazać, że dyżur w całości lub części odbywa się poza punktem. Starosta określa inny lokal, w którym odbywa się dyżur.

W ramach programu „za życiem” państwo wprowadza rozwiązania ułatwiające funkcjonowanie rodzicom wychowującym dzieci z niepełnosprawnością. W tą koncepcję wpisuje się propozycja przyznania im prawa do korzystania z nieodpłatnej pomocy poza kolejnością. Poza kolejnością również mają być obsługiwane kobiety w ciąży.

W odpowiedzi na zgłoszony problem dotyczący beneficjentów, którzy nadużywają prawa do pomocy zapisując się nawet kilkadziesiąt razy na wizytę zaproponowano wprowadzenie limitu dwóch wizyt tygodniowo na osobę. Jednakże przewidziano rozwiązanie, zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach osoba uprawniona, po uprzednim uzgodnieniu z osobą udzielającą pomocy, może skorzystać z porad w większym wymiarze, niż dwie wizyty tygodniowo.

Ponadto zaproponowane zostało rozszerzenie możliwości skorzystania z pomocy poza punktem o dodatkowe kategorie osób ze szczególnymi potrzebami. Obecna treść art. 8 ust. 8 ustawy, przewiduje zdalne oraz poza punktem udzielanie pomocy wyłącznie dla osób ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osób doświadczających trudności w komunikowaniu się. Celowe jest objęcie tą regulacją dodatkowych grup osób potrzebujących pomocy świadczonej w sposób dostosowany do ich sytuacji.

Wobec faktu, że w toku prowadzonych prac legislacyjnych ujawniono przypadki nieoptymalnego umiejscowienia punktów na terenach kilku powiatów, zdecydowano się na wprowadzenie obowiązku, z zgodnie z którym starosta corocznie do dnia 30 sierpnia ma przekazać wojewodzie informację dotyczącą planowanego usytuowania punktów, na terenie powiatu w kolejnym roku kalendarzowym. Ponadto wprowadzono regulację, która uprawnia wojewodę do przedstawienia staroście w terminie dwóch tygodni opinii dotyczącej planowanego usytuowania punktów.

Z projektem można zapoznać się [tutaj](#)